

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-03/24-08/7

URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 30. listopada 2024.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 146. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu dostavljam *Interpelaciju o stanju u Jadroliniji i odgovornosti Skupštine Društva*, koju je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbama članka 145. Poslovnika Hrvatskoga sabora podnijelo 17 zastupnika u Hrvatskom saboru, zaprimljenim aktom od 15. listopada 2024. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela sudjelovat će svi podnositelji Interpelacije.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA MOSTA

U Zagrebu, listopad 2024. god.

Hs**NP*021-03/24-08/7*6532-12-24-1**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

Primljeno:	15-10-2024	Org. jed.
Klasifikacijska oznaka	021-03/24-08/7	65
Urudžbeni broj:	6532-12-24-1	Pril. Vrijednost

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: **INTERPELACIJA O STANJU U JADROLINIJI I ODGOVORNOSTI SKUPŠTINE DRUŠTVA**

Poštovani,

u prilogu ovoga dopisa dostavljamo Interpelaciju o stanju u Jadroliniji i odgovornosti Skupštine Društva, koju temeljem čl. 86. st. 2. Ustava Republike Hrvatske i čl. 145. Poslovnika Hrvatskog sabora podnosi 17 zastupnika Hrvatskoga sabora.

Tražimo da Interpelaciju uvrstite u Dnevni red sjednice Hrvatskog sabora.

U radu Hrvatskog sabora i njegovih tijela u svojstvu predlagatelja sudjelovat će svi potpisnici Interpelacije.

S poštovanjem,

U ime predlagatelja :

Božo Petrov

Božo Petrov

Temeljem članka 86. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 85/10 – pročišćen tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, u dalnjem tekstu Ustav), a u vezi s člankom 145. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“, broj 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18 – pročišćen tekst, u dalnjem tekstu Poslovnik), ____ zastupnika u Hrvatskom saboru podnosi ovu

I N T E R P E L A C I J U

O STANJU U JADROLINIJI I ODGOVORNOSTI SKUPŠTINE DRUŠTVA

PITANJE KOJE SE RAZMATRA INTERPELACIJOM

Postoje li propusti u radu Jadrolinije i odgovornost Skupštine Društva vezano uz tragediju na Malom Lošinju u kojoj su poginula tri pomorca?

O b r a z l o ž e n j e

PRAVNI TEMELJ INTERPELACIJE

U članku 86. stavku 2. Ustava napisano je da najmanje jedna desetina zastupnika Hrvatskog sabora može podnijeti interpelaciju o radu Vlade Republike Hrvatske ili pojedinog njezinog člana, a člankom 145. stavkom 1. Poslovnika propisano je da se interpelacijom na sjednici Sabora otvara rasprava o radu Vlade u cjelini ili o pojedinim odlukama Vlade ili ministra ako one odstupaju od općeg stajališta Vlade ili ministarstva u provođenju zakona ili utvrđene politike.

Imajući u vidu citirane odredbe Ustava i Poslovnika, dolje potpisani zastupnici u Hrvatskom Saboru smatraju potrebnim otvoriti raspravu o stanju u Jadroliniji i odgovornosti Skupštine Društva.

OBRAZLOŽENJE PREDMETA INTERPELACIJE

Navest ćemo nekoliko događaja i javnosti dostupnih izjava odgovornih ljudi Jadrolinije za koje smatramo da zorno prikazuju probleme u upravljanju ovom tvrtkom čime se direktno ugrožava sigurnost zaposlenika i putnika, kao i rad tvrtke u cijelosti.

Svi događaji dogodili su se ovog ljeta tijekom srpnja i kolovoza, a navest ćemo ih kronološki:

1. Dopis predsjednika Nadzornog odbora Damira Zeca predsjedniku Skupštine Olegu Butkoviću

05. srpnja ove godine Damir Zec, predsjednik Nadzornog odbora Jadrolinije, koji je ujedno i uvaženi stručnjak s Pomorskog fakulteta u Rijeci, čiji su stavovi o pomorskoj sigurnosti široko priznati, uputio je dopis ministru Butkoviću u kojem ga izvještava kako poslovna politika Jadrolinije, koju u proteklih godinu-dvije provodi Uprava, značajno odstupa od njegovog viđenja rukovođenja, upravljanja i razvoja tvrtke.

Sav napor Uprave svodi se na nabavku brodova i to bez temeljite pripreme, kako u pogledu provjere brodova koji se kupuju, cijene, koja se nerijetko čini neopravданo visokom, troškova prilagođavanja itd. Posljedica je da je većina nabavljenih brodova mjesecima u brodogradilištima prije nego što krenu u redovne linije, a ukupne nabavne cijene ne odražavaju njihovu tržišnu vrijednost. Primjer takvog poslovanja je brod Sveti Duje, no nije jedini, istaknuo je.

Zec je naglasio da se pojedinim važnim segmentima poslovanja ne pridaje pažnja. Istiće da je razvoj ljudskih kapaciteta na simboličnoj razini pa, kaže, ima dojam da je tehnički kapacitet tvrtke vrlo skroman.

2. Kvarovi na brodu Oliver zbog kojih je satima plutao sa 350 putnika

25. srpnja trajekt Oliver isplovio je u 10:30 iz Splita prema Veloj Luci. Trajekt je tijekom putovanja imao dva kvara zbog kojih je sa 350 putnika satima plutao u Korčulanskom kanalu. Radi se o brodu koji je star 27 godina kupljen od Grčke za 12 milijuna eura, a još 2,7 milijuna eura potrošeno je na njegov remont nakon čega je 20. svibnja počeo ploviti na liniji Split – Vela Luka – Ubli.

Radi se o brodu koji je 9. travnja od nadležne inspekcije dobio zabranu isplovljavanja zbog uočenih manjkavosti od čega je najveći nedostatak bio nepostojanje emergency diesel

generatora koji se automatski uključuje u slučaju nužde i u situaciji koja je kritična za sigurnost broda i putnika. Ipak, par dana kasnije brod je dobio dopuštenje za isplovljavanje iako i dalje nije imao spomenuti generator.

3. Dopis Sindikata pomoraca ministru Butkoviću u kojem traže sastanak radi stanja u Jadroliniji

02. kolovoza predstavnici Sindikata pomoraca Hrvatske i Strukovnog sindikata pomoraca Jadrolinije uputili su predsjedniku Skupštine Jadrolinije, ministru Olegu Butkoviću dopis kojim traže održavanje hitnog sastanka na temu sadašnjosti i budućnosti najveće brodarske kuće u Hrvatskoj – Jadrolinije. Kao glavne probleme u Jadroliniji u svom su dopisu između ostalog naveli:

- diskriminacija, nepotizam, favoriziranje
- neiskusna kupovina nesigurnih i starih brodova i upitna kvaliteta rukovodećeg kadra
- smanjivanje broja članova posade čime se dovodi u opasnost zaštita života

Na kraju svog dopisa pomorci ističu:

„Moramo istaknuti da već dugi niz godina nismo u mogućnosti ostvariti pristojan (bolje rečeno – nikakav) kontakt sa Upravom i pripadajućim internim sindikatom, te bi nam ovaj sastanak pomogao i razjasnio važna pitanja i strahove koje imamo, a zasigurno bi i Vama dao još jednu perspektivu, sve s ciljem što boljeg poslovanja Jadrolinije te zaštite pomoraca i radnika, ali i interesa Republike Hrvatske.“

Sindikat pomoraca Hrvatske slao je dopise i ranijih godina (koji su dostupni javnosti), a u kojima upozoravaju i predsjednika Uprave Davida Soptu, i predsjednika Nadzornog odbora Damira Zeca i predsjednika Skupštine Olega Butkovića o lošem stanju brodova, nedostatku obuke pomoraca, te raznim drugim nedostacima koji za posljedicu imaju loše stanje u Jadroliniji.

4. Tragedija na Malom Lošinju

11. kolovoza dogodila se najveća tragedija u povijesti Jadrolinije kada je u trajektnom pristaništu u Malom Lošinju na trajektu Lastovo pala pramčana rampa te pritom usmrtila tri pomorca a jednog teško ozlijedila. Sve okolnosti nesreće i danas su nejasne, no znakovita je izjava glavnog tajnika Sindikata pomoraca Hrvatske g. Nevena Melvana koji se nakon tragedije obratio medijima:

„Ovdje se prvenstveno radi o neispravnom brodu. Ovdje su primarno zakazale tehničke i sigurnosne službe. Govoriti budalaštine kako nastrandali nisu imali kacige, uvredljivo je za zdrav razum jer nikakve ih kacige nisu mogle spasiti. "Lastovo" je jednostavno neispravan brod i kao takav se uopće nije smio naći na moru.

„A sve to dogodilo se nakon što se već dvije, tri godine upozorava i Ministarstvo mora, pomorstva i infrastrukture i Uprava Jadrolinije, ne samo od sindikata, nego od medija i Nadzornog odbora i mnogih čimbenika – da stvari jednostavno nisu kako treba i da Jadrolinija ide svome dnu.“ kazao je.

ZAKLJUČAK

Na temelju gore spomenutih, javnosti dostupnih događaja, smatramo opravdanom sumnju da odgovornost za tragediju u kojoj su smrtno stradala tri pomorca a jedan je teško ozlijeden snose:

1. Uprava Jadrolinije

Sukladno članku 9. Zakona o Jadroliniji, i članku 12. Statuta Jadrolinije Uprava zastupa Društvo i vodi poslove Društva.

Sukladno članku 22. Statuta Jadrolinije Uprava donosi odluke o unutarnjem ustrojstvu i organizaciji procesa rada.

Sukladno članku 48. Pomorskog zakonika Uprava je kao predstavnik društva dužna:

- a) Uspostaviti i održavati dokumentirani sustav upravljanja sigurnošću i sustav sigurne zaštite
- b) Održavati stanje broda i njegove opreme tako da je brod dok plovi u svakom smislu sposoban za plovidbu i siguran za obavljanje svih operacija u službi dok ih obavlja, bez opasnosti za brod, osobe na brodu, teret i okoliš

Sukladno Pravilniku o zaštiti na radu svaki poslodavac, pa tako i Jadrolinija, dužan je osigurati sigurnosne upute za obavljanje opasnih radnih aktivnosti. Neosiguravanje pramčane rampe i nepoznavanje rada hidrauličkog sustava izravno krši ovaj pravilnik zbog čega posada nije bila adekvatno obučena za rad u takvim uvjetima.

Sukladno članku 252. Zakona o trgovačkim društvima članovi Uprave moraju voditi društvo s pažnjom dobrog i savjesnog gospodarstvenika. Svako propuštanje dužne pažnje koje je rezultiralo finansijskim gubicima, lošim poslovanjem ili opasnostima za sigurnost zaposlenih i trećih osoba predstavlja osnovu za odgovornost članova Uprave.

S obzirom na propuste u poslovanju i sigurnosti Jadrolinije, jasno je da Uprava nije postupala s dužnom pažnjom.

Zaključno, iz svega gore navedenog nedvojbeno je jasno da je Uprava zadužena za uspostavu i održavanje Sustava upravljanja sigurnosti. Iz izjava predsjednika Nadzornog odbora, tajnika Sindikata pomoraca, kao i iz dopisa koji su Sindikati pisali Upravi, Nadzornom odboru i Skupštini jasno je da Sustav upravljanja sigurnošću nije uspostavljen na zadovoljavajući način, odnosno da je njegova provedba bila izrazito loša za što je prvenstveno odgovorna Uprava.

Da je Sustav upravljanja sigurnosti bio provođen na način sukladan pozitivnim zakonskim propisima tragedija na Malom Lošinju bila bi izbjegnuta

2. Nadzorni Odbor Jadrolinije

Sukladno članku 11. Zakona o Jadroliniji Nadzorni odbor najmanje jednom u tri mjeseca dobiva na uvid izvješće Uprave o poslovanju Društva.

Sukladno članku 17. Zakona o Jadroliniji Nadzorni odbor nadzire vođenje poslovanja Društva.

Dakle, iz Zakona je jasno da je Nadzorni odbor zadužen za nadzor rada Uprave, odnosno svi propusti Uprave vidljivi su članovima Nadzornog odbora.

Uvezši u obzir da su članovi Nadzornog odbora stručnjaci koji su vrlo dobro upućeni u zakonske obveze, prvenstveno vezane za sigurnost brodova i pomoraca, jasno je da su u svojem radu svjesno zanemarivali stvarno stanje u društvu Jadrolinija.

Sukladno članku 30. Statuta Jadrolinije Nadzorni odbor daje suglasnost Upravi za kupnju imovine (npr. brodova) skupljih od 1,5 milijuna eura.

Postavlja se pitanje kako su kupljeni brodovi na čiju se kupnju u svom dopisu žali predsjednik Nadzornog odbora obzirom da je za njihovu kupnju bila nužna suglasnost Nadzornog odbora. Jesu li brodovi kupljeni bez suglasnosti Nadzornog odbora?

Sukladno članku 263. Zakona o trgovackim društvima članovi Nadzornog odbora imaju obvezu nadzora nad radom Uprave i brigu o zakonitom poslovanju društva. Neaktivnost Nadzornog odbora, unatoč jasnim naznakama kršenja zakona i sigurnosnih propisa, čini ih odgovornima za nastalu situaciju.

Smjernice i kodeks dobrog korporativnog upravljanja jasno nalažu da članovi Nadzornog odbora imaju dužnost nadzirati zakonitost i etičnost rada uprave. U slučaju Jadrolinije, Damir Zec je kao predsjednik NO bio dužan pokrenuti neovisnu istragu i inicirati smjenu uprave zbog niza prekršaja koji su ugrožavali sigurnost posade i brodova. Umjesto da poduzme konkretnе korake, Zec se ograničio na pisma ministru Butkoviću, čime je kao i preostali članovi Nadzornog odbora zanemario svoje ovlasti i odgovornosti.

3. Skupština Jadrolinije

Sukladno Zakonu o Jadroliniji Skupštinu društva čine tri ministra. Ministar pomorstva, prometa i veza u funkciji predsjednika i kao članovi ministar financija i ministar turizma.

Prema istom Zakonu Skupština je ovlaštena:

- a) odobriti godišnja izvješća Uprave
- b) zahtijevati da joj Uprava pisano dostavi sve podatke o poslovanju Društva

Sindikati pomoraca u više su navrata pismeno izvještavali ministra Butkovića o stanju u Jadroliniji ukazujući na probleme u radu društva i svom odnosu prema Upravi.

Početkom srpnja o problemima u radu Uprave i društva općenito predsjedniku Skupštine pisao je i predsjednik Nadzornog odbora prof. Zec.

Skupština je sve te izvještaje i apele ignorirala te davala podršku aktualnoj Upravi i Nadzornom odboru iako je bila upoznata sa propustima u njihovom radu čime je u i sama odlučila sudjelovati u kršenju pozitivnih zakonskih propisa.

4. Hrvatski registar brodova

Sukladno Zakonu o Hrvatskom registru brodova Hrvatski registar brodova, između ostalog provodi sljedeće djelatnosti:

- a) Provodi statutarnu certifikaciju brodova
- b) Obavlja poslove statutarne certifikacije u vezi sa sigurnosnom zaštitom brodova

Bez suglasnosti i odobrenja Hrvatskog registra brodova, brodovi ne smiju ploviti.

Sukladno Pravilima za statutarnu certifikaciju pomorskih brodova - zaštita pri radu i smještaj posade, te Pravilima za statutarnu certifikaciju pomorskih brodova – opći propisi, jasno je da brod Oliver nije smio ploviti bez emergency diesel generatora, dok brod Lastovo nije smio ploviti ukoliko pramčana rampa nije bila tehnički ispravna i sigurna za rukovanje.

Ipak i jedan i drugi brod imali su suglasnost i odobrenje Hrvatskog registra brodova.

Početkom listopada neki su mediji prenijeli navodni nacrt izvješća o nesreći na Malom Lošinju kojeg potpisuje član Upravnog vijeća Hrvatskog registra brodova g. Košta.

U izvješću stoji i da Hrvatski registar brodova ne obavlja preglede broda sukladno zahtjevima Pravilima za statutarnu certifikaciju pomorskih brodova, odnosno Pravilima za statutarnu certifikaciju putničkih brodova u nacionalnoj plovidbi.

To uključuje i određene povezane propise, kao i jedinstvene zahtjeve Međunarodnog udruženja klasifikacijskih društava, slijedom čega se svjedodžbe koje su izdane za brod ne mogu smatrati valjanima.

Nevjerojatno je da član Upravnog vijeća HRB sam piše kako se svjedodžbe koje je izdao HRB ne mogu smatrati valjanima.

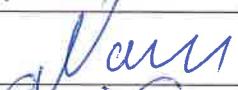
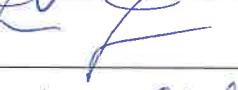
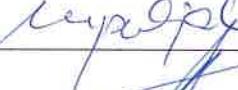
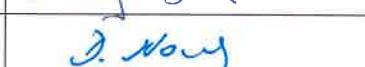
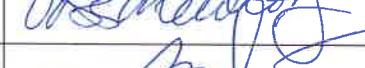
Predlagatelji ove Interpelacije predlažu

usvajanje slijedećih zaključaka:

1. Hrvatski Sabor obvezuje Vladu da zbog tragedije na Lošinju i ukupnog stanja u Jadroliniji smijeni Upravu i Nadzorni odbor Jadrolinije
2. Hrvatski Sabor smatra da političku odgovornost za stanje u Jadroliniji treba snositi ministar Oleg Butković kao predsjednik Skupštine Jadrolinije, te ministar financija Marko Primorac i ministar turizma Tonči Glavina
3. Hrvatski Sabor predlaže Državnoj reviziji da što hitnije izvrši nadzor u Jadroliniji, s naglaskom na nabavke i remonte brodova u razdoblju od 2017.godine, kad je na dužnost predsjednika Uprave imenovan g. David Sopta
4. Hrvatski Sabor nalaže Ministarstvu prometa, mora i infrastrukture da izvrši nadzor i preispita valjanost svih certifikata izdanih Jadroliniji od strane Hrvatskog registra brodova

INTERPELACIJU O STANJU U JADROLINIJI I ODGOVORNOSTI SKUPŠTINE
DRUŠTVA

predlažu zastupnici:

	IME I PREZIME	POTPIS
1.	ĐORĐE PETROVIĆ	
2.	NIKOLA GRONSKI	
3.	ZDENEK TROŠKANT	
4.	ANTE LUKIĆ ĐEPO	
5.	MARIJA HUT PAVLICEK	
6.	DALIBOR PAUS	
7.	JOSIP JURČEVIĆ	
8.	MARINA POLJAN	
9.	IVICA BAKSA	
10.	DALIJA OREŠKOVIĆ	
11.	DUBRAVKA NOVAK	
12.	ĐORDJE POLOMIĆ	
13.	JANDA BEĆKO	
14.	MARIN ŽIVKOVIC	
15.	OJTA RAVČAK-SAMULIN	
16.	RADA BORIĆ	
17.	HILTON MILANO	